

AIKUISKOULUTUSTUKIJÄRJESTELMÄ MUUTTUU

Koulutusrahaston aikuiskoulutustuen saamishdot muuttuvat 1.8.2010 alkaen. Uusi lainsäädäntö tulee voimaan 1.5.2010. Siitä alkaen vireille tulleet aikuiskoulutustukihakemukset käsitellään uusien ehtojen mukaisesti.

Jos tukea haetaan 1.8.2010 jälkeiselle ajalle ennen lainmuutoksen voimaantuloa (ennen 1.5.2010), hakemus käsitellään nykyisten ehtojen mukaisesti. Tuen määrää kuitenkin korotetaan 1.8.2010 lähtien ilman eri hakemusta.

Aikuiskoulutustuen saamishdot 1.8.2010 alkaen

Tuen saaminen edellyttää, että henkilöllä on työssäoloaikaa tukikauden alkamiseen mennessä yhteensä vähintään kahdeksan vuotta. Työhistoriaan lasketaan kaikki Suomessa eläkevakuutettu työaika. Työssäoloaikaan rinnastettavaksi ajaksi katsotaan mm. perhevapaat ja asevelvollisuus aika. Työssäoloajasta enintään kaksi vuotta voi olla työhön rinnastettavaa aikaa.

Aikuiskoulutustukea voidaan myöntää myös alle kahdeksan vuotta työssä olleelle henkilölle, jos työhistoriaa on 31.7.2010 mennessä kertynyt vähintään viisi vuotta. Tuen kesto aika lasketaan tässä tapauksessa työssäoloajan perusteella. Yksi työkuukausi kerryttää tukiaikaa 0,8 päivällä. Esimerkiksi seitsemän vuoden työhistoria oikeuttaa tukiaikaan, jonka enimmäispituus on 67 päivää (3 kk 3 pv).

Tuen saaminen edellyttää lisäksi, että henkilön päätoiminen työ- tai virkasuhde samaan työnantajaan on tukikauden alkamiseen mennessä kestänyt yhdessä tai useammassa jaksossa vähintään vuoden. Yrittäjältä edellytetään, että hän on välittömästi ennen tukikauden alkua toiminut vähintään vuoden YEL- tai MYEL - vakuutettuna yrittäjänä.

Opintovapaa

Aikuiskoulutustuen saamisen edellytyksenä on, että henkilö on työstään opintovapaalla tai vastaavalla koulutuksen perusteella myönnettyllä palkattomalla vapaalla. Palkattoman opintovapaan tulee kestää yhdenjaksoisesti vähintään kaksi kuukautta.

Tukea voi saada myös henkilö, jonka opintovapaajaksot kestävät alle kaksi kuukautta tai joka opiskelee työnantajan kanssa tehdyn opintovapaasopimuksen perusteella osa-aikaisesti. Edellytyksenä on, että työstä poissaolo opintojen vuoksi kestää yhteensä vähintään 43 päivää.

Tuettava koulutus

Koulutusta koskevat edellytykset säilyvät uudessa lainsäädännössä entisenlaisina. Tukea voi siten saada päätoimiseen opiskeluun, jonka kesto aika on vähintään kaksi kuukautta tai yhteensä vähintään 43 päivää. Koulutuksen tulee olla tutkintoon johtavaa tai ammatillista lisä- tai täydennyskoulutusta.

Koulutuksen järjestäjän tulee olla Suomessa toimiva, julkisen valvonnan alainen oppilaitos. Yksityisten oppilaitosten ja kouluttajien järjestämä koulutus ei kuulu tuen piiriin.

Tuen kestoaika

Jos henkilöllä on tukikauden alkamiseen mennessä työssäoloaikaa vähintään kahdeksan vuotta, aikuiskoulutustukea maksetaan enintään 18 kuukaudelta (387 tukipäivältä).

Jos työssäoloaikaa tukikauden alkamiseen mennessä on alle kahdeksan vuotta mutta 31.7.2010 mennessä vähintään viisi vuotta, tukiaika määräytyy työssäoloajan perusteella. Yksi työkuukausi kerryttää tukiaikaa 0,8 päivällä.

Aikaisemmin myönnetty aikuiskoulutustukiaika vähennetään tuen enimmäiskestoajasta. Kun tukioikeus on käytetty kokonaan, aikuiskoulutustukea ei enää voi saada uudelleen.

Tuen määrä

Aikuiskoulutustuen määrää korotetaan 1.8.2010 alkaen, ja sen määrä vastaa ansiosidonnaisen työttömyyspäivärahan määrää (ilman korotusosia). Jos aikuiskoulutustukea on myönnetty vanhan lainsäädännön mukaisesti 1.8.2010 jälkeiselle ajalle, Koulutusrahasto tarkistaa tuen määrää ilman eri hakemusta.

Aikuiskoulutustuki on veronalaista tuloa.

Aikuiskoulutustuki **kokonaan palkattoman opintovapaan ajalta** maksetaan täysimääräisenä. Tuki muodostuu perusosasta ja ansio-osasta. Perusosa on 551,05 euroa/kk (25,63 euroa/pv). Ansio-osa on 45 prosenttia palkan ja perusosan erotuksesta. Kun palkka on suurempi kuin 2691,15 euroa kuukaudessa, ansio-osa ylittävältä osalta on 20 prosenttia. Enimmäismäärä on enintään 90 prosenttia tuen perusteena olevasta palkasta. Tuen vähimmäismäärä on päiväkohtaisen perusosan suuruinen.

Esimerkkejä tuen määrästä palkattoman opintovapaan ajalta 1.8.2010 alkaen:

<i>Palkka/kk</i>	<i>Tuen määrä/kk</i>
1600 e	997,87 e
1800 e	1084,72 e
2000 e	1171,57 e
2300 e	1301,85 e
2500 e	1388,70 e
2800 e	1516,26 e
3000 e	1554,86 e
3500 e	1651,36 e

Ansio-osan perusteena oleva keskimääräinen kuukausipalkka lasketaan tukikautta edeltäneen palvelussuhteen vakiintuneista ansioista yhteensä vuoden ajalta. Huomioon otetaan palkka kaikkine lisineen lukuun ottamatta lomarahaa, lomakorvausta ja verottomia korvauksia. Palkattomat jaksot esimerkiksi perhevapaiden, opiskelun, sairauden, työttömyyden tai vuorotteluvapaan vuoksi sivuutetaan ja huomioon otetaan tulot palkallisten 12 kuukauden (365 päivän) ajalta.

Keskimääräisestä kuukausipalkasta, jonka perusteella tuen ansio-osa lasketaan, tehdään vähennys, joka vastaa palkansaajan työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksuja sekä sairausvakuutuksen päivärahamaksua. Vähennys on 3,5 prosenttia vuonna 2010.

Jos henkilön opintovapaa-aika ei ole kokonaan palkatonta tai opiskelu on jaksoittaista tai osa-aikaista, tukea haetaan **soviteltuna aikuiskoulutustukena kalenterikuukausittain jälkikäteen**. Maksettavan tuen määrään vaikuttavat kuukauden aikana ansaitut tulot.

Soviteltu aikuiskoulutustuki lasketaan siten, että täysimääräisestä aikuiskoulutustuesta vähennetään 80 % siitä tulosta, joka ylittää 127 euroa. Soviteltua tukea ei makseta, jos sen määrä kuukaudelta on pienempi kuin tuen päiväkohtainen perusosa (25,63 euroa).

Kuukauteen, jolta maksetaan soviteltua aikuiskoulutustukea, katsotaan sisältyvän 21,5 tukipäivää todellisten opintovapaapäivien lukumäärästä riippumatta.

Yrittäjän aikuiskoulutustuki

Tuen myöntäminen edellyttää, että henkilö on toiminut YEL- tai MYEL-vakuutettuna yrittäjänä vähintään vuoden välittömästi ennen tuettavan opiskelun alkua. Tuen ehtona on myös, että henkilö on ennen tukikauden alkamista toiminut yrittäjänä tai ollut työ- tai virkasuhteissa yhteenlaskettuna vähintään kahdeksan vuotta.

Yrittäjä voi saada aikuiskoulutustukea, jos opiskelu kestää yhdenjaksoisesti vähintään kaksi kuukautta tai useammassa jaksossa yhteensä vähintään 43 päivää.

Tuen myöntämisen ehtona on, että yrittäjä vähentää tai keskeyttää yritystoimintansa koulutusaikana siten, että tukikauden aikaiset yritystoiminnan ansiotulot alenevat koulutuksen vuoksi vähintään kolmanneksella. Opiskelun aikaisia tuloja verrataan viimeiseen ennen opiskelun alkua vahvistettuun verotukseen. Tuloverolain tarkoittamia pääomatuloja ei oteta vertailussa huomioon. Muita kuin yritystoiminnan ansiotuloja aikuiskoulutustuen maksuaikana voi olla enintään kolme neljäsosaa tuen määrästä (enintään 413,29 euroa täytenä kalenterikuukautena).

Yrittäjä voi hakea aikuiskoulutustukea opiskeluaikalle etukäteen. Jos tulojen alenemaa koulutuksen vuoksi voidaan pitää todennäköisenä, tukea maksetaan enakkona haetulle opiskeluaikalle, kuitenkin enintään yhdelle lukuvuodelle kerrallaan. Koulutusrahasto antaa varsinaisen tukipäätöksen, kun tuen maksuvuotta koskeva verotus on valmistunut ja tulojen alenema on verotustietojen perusteella selvitetty. Perusteetta tai liikaa ennakolta maksettu aikuiskoulutustuki peritään takaisin.

Yrittäjän aikuiskoulutustuki on perusosan suuruinen (551,05 e/kk, 25,63 e/pv). Tuki on veronalaista. Yrittäjälle ei makseta soviteltua aikuiskoulutustukea.

Tuen hakeminen

Aikuiskoulutustukilain muutokset tulevat voimaan 1.5.2010, josta alkaen tulleet hakemukset käsitellään uusien ehtojen mukaisesti. Hakulomakkeita saa Koulutusrahaston Internet-sivuilta tai tukea voi hakea sivuilta sähköisesti.

Tukea voi hakea koko opintovapaa-ajalle etukäteen, jos opintovapaa on kokonaan palkaton ja kestää yhdenjaksoisesti vähintään kaksi kuukautta. Taannehtivasti tukea myönnetään aikaisintaan hakemuksen jättämistä edeltäneen kuukauden alusta. Tuki maksetaan opintovapaa-aikana kuukausittain.

Jos opintovapaa-aika ei ole kokonaan palkaton tai opintovapaaajaksot kestävät alle kaksi kuukautta taikka opiskelu on osa-aikaista, tukea haetaan soviteltuna aikuiskoulutustukena kuukausittain jälkikäteen. Tukea voi hakea takautuvasti myös useammalta kuukaudelta. Hakemus on kuitenkin tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluttua tukikuukauden päättymisestä laskettuna.

Lisätietoa aikuiskoulutustuesta 1.8.2010 alkaen

Koulutusrahaston kotisivuille päivitetään tiedot uudesta aikuiskoulutustukijärjestelmästä alkuvuoden 2010 kuluessa. Sivuille tulee myös laskuri, jolla voi laskea täysimääräisen ja sovitellun aikuiskoulutustuen suuruuden.

Uusia hakulomakkeita saa kotisivuilta toukokuusta 2010 lukien. Soviteltua aikuiskoulutustukea on mahdollista hakea ensimmäisen kerran syyskuun 2010 alussa, josta alkaen kotisivuilla on saatavilla sovitellun tuen hakemuslomakkeita. Aikuiskoulutustukea voi hakea Koulutusrahaston kotisivuilta myös sähköisesti.

Jos tukea haetaan 1.8.2010 jälkeiselle ajalle ennen lainmuutoksen voimaantuloa (ennen 1.5.2010), hakemus käsitellään nykyisten ehtojen mukaisesti. Tuen määrää kuitenkin korotetaan 1.8.2010 lähtien ilman eri hakemusta.